

Jozef Mnich – Medzičasom

8. 4. – 9. 5. 2026

Kurátorka: Marianna Brinzová

Miesto: Rozkvet Gallery, Horná 36, Banská Bystrica

Výstava **Medzičasom** je treťou intervenciou v **Rozkvet Gallery** v rámci výstavného plánu pre rok 2026. **Jozef Mnich** tu na samostatnej výstave predstavuje aktuálnu tvorbu, v ktorej skúma hranice maliarskeho a grafického média a ich voľné prestupovanie. Výber zahŕňa subtilne a stredné formáty prezentované ako autorské experimenty referujúce o téme pamäti.

Jozef Mnich (1997) je absolventom magisterského štúdia na Katedre grafiky a iných médií VŠVU v Bratislave. Vo voľnej tvorbe prepája princípy maľby a grafiky, prostredníctvom ktorých spracováva osobné aj spoločenské témy. Tvorí rôznorodé farebné kompozície, ktoré sa prevrstvujú ako formálne a materiálno, tak i ideovo a významovo. Niekedy v zobrazovaných výjavoch pracuje s hrou, iróniou, zveličením a jemne ladenými folkovými motívmi, inokedy vytvára napätie a narúša zaužívané. Princípy, ktoré definujú jeho dlhodobjšiu prax, sa objavujú aj na výstave **Medzičasom**. Sú experimentmi kódujúcimi a čiastočne odhaľujúcimi viaceré roviny, plány, námety, symboly, atribúty, techniky a vrstvy. Aktuálne vo vzťahu k času, pamäti a spomienkam.

Výstava **Medzičasom** mapuje a odtláča ľudskú pamäť ako tekutú, selektívnu, tvárnou, nejednoznačnú, ambivalentnú, skresľujúcu a vrstviacu sa. Uvažovanie o kontextoch témy, ale aj samotný spôsob tvorby je u **Jozefa Mnicha** taktiež viacvrstvový. Najprv skicuje aj za pomoci digitálneho obrazu, prekrýva vrstvy a vytvára plán plôch, ktoré chce zoškrabať či odstrániť. Potom robí podmaľbu na ploche, na ktorú neskôr pridáva ďalšie vrstvy schopné oddeľovania. Techniku vrstvenia kreuje už dlhšie obdobie a skúša rôzne možnosti prostredníctvom experimentov – používa olejomaľbu, airbrush a rôzne medzistupňové nátery. Maliarske vrstvy zámerne necháva popraskať, preškrabáva ich či úplne odstraňuje, a tým odhaľuje, čo sa nachádza pod nimi. Vzniká tým akási riadená, no i čiastočne náhodná deštrukcia povrchu a zobrazovaného. Do plochy integruje i zvolené grafické postupy – monotypiu a linoryt. Monotypie vznikajú ako jedinečné jednorazové olejové odtlačky z plochy. Majú skôr maliarsky ako grafický charakter, s odklonom od zobrazovaného vo forme rozostreného alebo zlievajúcего sa námetu. Linorytové odtlačky sú zase konkrétnejšie a ukazujú **Mnichov** cit pre detail a kresbu. Samotné využívanie matric podporuje tematický naratív multiplikácie a opakovania sa rôznych momentov a dejov reality.

Prezentovaný súbor **Medzičasom** je o každodennosti a potrebe zachytiť určité momenty, ktoré sú zasahujúce. Okamihy, ktoré však nemusia byť ničím výnimočné. **Jozef Mnich** v nich nachádza čosi známe, zdanlivo stabilné, to, čo mu v súčasnom rozkolísanom svete dodáva zmysel. Tvorbu vníma ako istý spôsob obrany a vyrovnávania sa so situáciami. Prostredníctvom estetickéj skúsenosti si uchováva dni a obrazy, ktoré by sa inak veľmi rýchlo rozplynuli. Jeho záznamy však nie sú klasickým dokumentom či denníkom. Okrem maliarskeho „prepisu“ pracuje aj s linorytovými matricami a repetíciou odtlačku. Opakovanie toho istého motívu je spôsobom návratu k danému momentu, jeho „znovuaktivovaním“ a sprítomnením. Každý odtlačok sa mierne líši, tým sa aj stopa spomienky postupne znejasňuje, mizne a rozpadá – ako materiálno, tak i metaforicky a ideovo. Výsledkom teda nie je konkrétna spomienka/situácia, ale skôr jej stopa, pocit. Takéto stopy sa postupne vrstvia, prelínajú, prelamujú, vystupujú či ustupujú oku diváctva, a tak tvoria mapu jedinečnej pamäti/skúsenosti – nepresnej, premenlivej, degradujúcej, ale i uchovávajúcej a plnej kreativity a nádeje.

Výstava **Medzičasom** pracuje s akousi denníkovou formou vizuálnych záznamov, pamäťou a jej linearitou – nelinearitou, zabúdaním a vynáraním spomienok. Motívy banálnych objektov a efemérnych situácií každodennosti sa tu stávajú zdrojom pre hlbšie skúmanie. Vrstvia sa v podobe rôznych skúseností, fragmentov, prekrývajúcich sa motívov a plôch. Tie vstupujú do vzájomných vzťahov analogicky k procesu pamäti, v ktorej sa minulosť kontinuálne aktualizuje v zábleskoch prítomnosti, aby sa potom opäť vytratila. Intervenciu **Medzičasom** tak môžeme vnímať ako mapu otvorenej subjektívnej štruktúry, v ktorej sa skúsenosť ukladá, prepisuje, ale i mizne a uniká. Skúsenosť, ktorá je jedinečná a zároveň povedomá – prenosná.

Marianna Brinzová

Rozkvet Gallery, Horná 36, Banská Bystrica

St, So 12:00 – 19:00, individuálne návštevy

po dohode na tel. č. +421 951 559 379

vstup – voľný

www.umno.sk
@rozkvetgallery

Projekt je realizovaný s finančnou podporou Nadácie Tatra banky.